

De tuin van Jaap

Iedere ochtend komt de buurman voorbij in gezelschap van zijn bruine labrador. Zijn hoofd en schouders komen net boven de beukenheg uit. Soms maken we een praatje, over de hond, zijn bijen, de tuin. De tuin is zijn grote passie. Als het weer het maar even toelaat is hij bezig om de hof rond zijn huis te onderhouden en te verfraaien. Het resultaat van zijn liefdevolle arbeid is er naar. In de paar jaar dat hij hier woont is het voormalige akkerland omgetoverd in een lusthof waar myriaden bloemen bloeien van de vroege lente tot de late herfst.

Maar plotseling is alles anders. Jaap is dood. Op een zonnige dag in de zomer werd hij door zijn zoon in de tuin gevonden, alsof hij zomaar in slaap was gevallen tijdens het tuinieren. Hij was net zestig geworden en mankeerde nooit wat. Over een paar dagen zou hij zijn afscheid vieren van het bedrijf, zodat hij nog meer van zijn tuin en het leven zou kunnen genieten. Het heeft niet zo mogen zijn.

Een paar dagen later brengen we Jaap terug naar de stille, geduldige aarde. Een indrukwekkende slinger van familieleden, vrienden, collega's en burens loopt bedrukt zwijgend van het rouwcentrum naar de begraafplaats, voorafgegaan door de wagen met het ontzielde lichaam van Jaap. De afstand is kort maar de weg lijkt lang. Auto's komen tot stilstand en wachten beleefd tot de rouwstoet voorbij getrokken is. Ik vind het opeens vreemd dat er meer eerbied bestaat voor de dood dan voor het leven. De begraafplaats is, zoals de meeste kerkhoven, eigenlijk een park. Een oase van rust temidden van het woelige leven van alledag. Hoge bomen staan er met hun voeten in het gemaaid gras. De kist staat naast het pas gedolven graf, dichtbij een statige eik. Een ogenblik stilte nog. De drukkende warmte van de zomerdag vult de lucht nadrukkelijk. Boombladeren ruisen in de zoele wind. Ergens zingt een merel. Jammer dat de stilte wordt verscheurd door een trein die langs dendert over het nabije spoor. Maar ook wel symbolisch. In gedachten zie ik hoe Jaap aan zijn laatste reis begint, met onbekende bestemming.

De stoet keert terug naar het rouwcentrum voor de onvermijdelijke koffie en het ophalen van dierbare herinneringen. Het is een ander gezelschap dan op de heenweg. Iedereen loopt zwieriger, meer ontspannen. Er wordt gepraat, zelfs wat gelachen. Het mag nu weer. De dood lijkt alweer zo ver weg.

Ik kijk nog even om. De kist gaat schuil onder een zee van bloemen, symbolen van het aardse paradijs dat Jaap zo lief had. Zo zou hij het gewild hebben. Misschien dat een vonk van hem nu ergens geniet van een eindeloze, eeuwige lusthof. Wie weet.

Jammer dat we vaak verblind zijn door de waan van de dag waardoor het paradijs op deze Aarde ons ontgaat. Is het niet hoog tijd dat we meer gaan houden van het wonder dat leven heet?

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 73. 2003.